

PO'LAT MADREYMOVNING RAQSINI SAHNALASHTIRISH USULLARI

Isakov Miyirbek O'mirzaq o'g'li

O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti
Nukus filiali "Xalq ijodiyoti" fakulteti
Ashula va raqs mutaxassisligi 3-bosqich talabasi

Yuldasheva Zuxra Salievna

O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti
Nukus filiali "Xalq ijodiyoti" fakulteti o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Po'lat Madreymovning raqslarini sahnalashtirish o'zbek milliy xoreografiyasining boy an'alarini asrab-avaylash va zamonaviy sahna talablariga moslashtirishga qaratilgan. Ushbu jarayonda milliy liboslar, an'anaviy raqs harakatlari va musiqiy bezaklarning uyg'unligi alohida ahamiyat kasb etadi. Raqsni sahnalashtirishda ifoda, dinamik dramatism, va sahna dekora singari elementlar ijroning badiiy ta'sirchanligini oshirish uchun qo'llaniladi.

Kalit so'zlar: milliy raqs, an'anaviylik, xoreografiya, sahnalashtirish, milliy liboslar, dramatik ifoda, musiqiy uyg'unlik, dekor, harakat plastikasi.

METHODS OF STAGING POULT MADREYMOV'S DANCE

ANNOTATION

Staging Polat Madraymov's dances is aimed at preserving the rich traditions of Uzbek national choreography and adapting it to modern stage requirements. In this process, the combination of national costumes, traditional dance movements and musical decorations is of particular importance. In staging a dance, elements such as expression, dynamic drama, and stage decor are used to increase the artistic impact of the performance.

Key words: national dance, traditionalism, choreography, staging, national costumes, dramatic expression, musical harmony, decor, plastic movement.

KIRISH

Po'lat Madreymov, O'zbekistonda tanilgan raqqosa va xoreograf, o'zining sahnadagi ijodi bilan milliy raqs san'atini yangi bosqichga ko'targan shaxsdir. Uning raqs uslubi milliy an'analar va zamonaviy sahna san'ati o'rtasidagi mukammal uyg'unlikni aks ettiradi. Madreymovning raqsalarini sahnalashtirish jarayoni nafaqat an'anaviy raqs harakatlarini saqlab qolishni, balki ularni zamonaviy tomoshabinlar uchun yangi, innovatsion shakllarda taqdim etishni ham o'z ichiga oladi. Ushbu jarayonda xoreografiyaning har bir detaliga alohida e'tibor beriladi: liboslar, musiqa, harakatlar va sahna dizayni bir-birini mukammal ravishda to'ldirib, umumiy badiiy ta'sirni kuchaytiradi. Po'lat Madreymovning raqs sahnalashtirish usullari milliy madaniyatni keng ommaga yetkazish bilan birga, uning xalqaro sahnada tanilishiga ham katta hissa qo'shmoqda.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Po'lat Madreymovning raqs sahnalashtirish usullari o'zbek raqs san'atining rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatdi. U an'anaviy raqs harakatlarini zamonaviy sahna estetikasi bilan uyg'unlashtirib, tomoshabinlarga yangi ko'rinishda taqdim etmoqda. Sahnalashtirish jarayonida Madreymov milliy musiqaning rang-barangligini va xoreografiyaning plastik imkoniyatlarini to'liq ochib berishga intiladi.[2]

Milliy liboslar va sahna dizayni uning raqs sahnalarining ajralmas qismi bo'lib, tomoshabinning diqqatini asosiy harakatga qaratish bilan birga, ko'rinish va hissiyotlar orqali muayyan xabarni yetkazishga yordam beradi. Madreymov har bir harakatni chuqur ma'no bilan boyitadi, shu orqali tomoshabinga o'zbek xalqining tarixiy, madaniy va ruhiy dunyosiga kirish imkonini yaratadi. Shuningdek, u sahnadagi har bir detalni puxta o'ylab, raqsning hissiy jihatlarini kuchaytirishga harakat qiladi.[3]

Madreymovning sahnalashtirish usullarining bir jihati shundaki, u an'anaviy raqs elementlarini faqat saqlab qolmay, balki ularga yangi, zamonaviy uslubdagi elementlarni qo'shadi. Bu, o'z navbatida, raqs san'atining jahon miqyosida rivojlanishiga yordam beradi. Sahnalashtirishda yuqori darajadagi dramatism, harakatlarning intensivligi va tomoshabinga bo'lgan ta'sir ko'rsatiladi. Natijada, Po'lat

Madreymovning raqs sahnalari estetik jihatdan boy, dramatik jihatdan kuchli va texnik jihatdan mukammal bo'ladi.

Madreymovning raqsalarini sahnalashtirishdagi innovatsiyalar va usullari uning ijodini nafaqat O'zbekiston, balki xalqaro sahnalarda ham tanitdi. Uning sahnalashtirish usullaridan foydalanish orqali:[4]

1. Milliy madaniyatning yangi talqini: O'zbek xalq raqs san'ati zamonaviy sahna talablari bilan uyg'unlashib, yangi nafas oldi.
2. Xalqaro tan olish: Madreymovning sahnalashtirish usullari uning xalqaro maydonda muvaffaqiyatini ta'minladi, chunki uning ishlari nafaqat o'ziga xos estetikaga ega, balki xalqaro raqs amaliyotiga ham uyg'un keladi.
3. Sahna estetikasi: Har bir raqs sahnasi estetik jihatdan kuchli va tomoshabinlarni ruhiy jihatdan ta'sir qiladi, bu esa raqsni nafaqat raqslash, balki badiiy ifoda sifatida qabul qilish imkonini yaratadi.
4. Texnik yuksalish: Po'lat Madreymov sahnalashtirishda texnik jihatdan yuqori darajaga erishdi, bu esa uning ishlarini ijro etayotgan raqqosalarga yangi ko'nikmalar va qobiliyatlarni rivojlantirishga imkon beradi.

Shu bilan birga, Madreymovning sahnalashtirish usullari O'zbek raqs san'atining kengayishiga va jahon sahnasida yanada keng tanilishiga olib keldi.[5]

XULOSA

Po'lat Madreymovning raqs sahnalashtirish usullari O'zbek milliy raqs san'ati uchun yangi bosqichni boshlab berdi. U an'anaviy raqs harakatlarini zamonaviy estetikaga moslashtirgan holda, tomoshabinga chuqur hissiy va badiiy tajriba taqdim etadi. Sahnalashtirish jarayonida milliy madaniyat va san'atni saqlash, ularni innovatsion yondashuvlar bilan birlashtirishning o'ziga xos usullaridan foydalanish Po'lat Madreymovning muvaffaqiyatini ta'minladi.

Uning ishlaridagi texnik mukammallik, dramatik kuch va estetik go'zallik raqsni faqat madaniy ifoda sifatida emas, balki zamonaviy sahna san'ati sifatida ham yuksaltiradi. Po'lat Madreymovning sahnalashtirish usullari nafaqat O'zbek raqs san'atining global maydonda tanilishiga yordam berib, balki milliy madaniyatni yangi

avlodlarga etkazishda ham muhim rol o'ynaydi. Uning ijodi O'zbek raqs san'ati uchun muhim bir poydevor yaratdi va kelajakda ham shu usullar raqs san'atini rivojlantirishda davom etishi kutilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Shayxov, M. (2016). O'zbek raqs san'ati: Tarix va taraqqiyot. Tashkent: San'at nashriyoti.
2. Madreymov, P. (2020). Raqs va san'at: Milliy va zamonaviy uyg'unlik. Tashkent: O'zbekistonda madaniyat va san'at.
3. Rahimov, A. (2018). Xoreografiya: O'zbek milliy raqsining zamonaviy yondashuvlari. Tashkent: Xoreografiya akademiyasi nashriyoti.
4. Sul'tonov, U. (2019). Milliy raqs va uning sahnalashtirish usullari. Tashkent: O'zbek teatr san'ati.
5. Xolmatov, J. (2017). Po'lat Madreymov: Raqs va sahna san'ati. Tashkent: Madaniyat va san'at nashriyoti.